

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2748

Vragen van het lid **Ellemeet** (GroenLinks) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Wordt abortus opnieuw een taboe»* (ingezonden 21 juni 2018).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 12 juli 2018).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Wordt abortus opnieuw taboe»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de bevindingen van TNS NIPO dat beduidend minder jongeren voorstander zijn van abortus en dat slechts 40% van de ondervraagden aangeeft een abortus geoorloofd te vinden bij het ontbreken van een kindervens? Deelt u de mening dat dit een zorgelijke ontwikkeling is?

Antwoord 2

Abortus is een onderwerp waarover steeds veelvuldig politiek debat is geweest, ook na de totstandkoming van de wet. Het TNS-NIPO²-onderzoek levert, evenals andere onderzoeken, een bijdrage aan dit debat. Dat vind ik belangrijk.

Uit het onderzoek van TNS-NIPO maak ik op dat mensen verschillend oordelen naar aanleiding van een lijst van verschillende motieven die door de onderzoekers aan de geënquêteerden is voorgelegd. De meest geaccepteerde reden voor abortus is als het leven van de moeder in gevaar is, de minst geaccepteerde reden is ontevredenheid over het geslacht van het ongeboren kind.

Uit het onderzoek van TNS-NIPO blijkt dat 72% van de Nederlanders (enigszins/ zeer sterk) voorstander van abortus is, 21% is (enigszins/ sterk) tegenstander, 24% is sterk voorstander en 7% is sterk tegenstander. Daarnaast blijkt dat 46% van de Nederlanders de abortusregeling precies goed vindt zoals die nu is, 14% wenst een inperking en 30% van de Nederlanders

¹ <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/wordt-abortus-opnieuw-een-taboe--ba11e9888/>

² TNS NIPO onderzoek «Houding van Nederlanders jegens abortus (2016)

wenst verruiming. Hetzelfde onderzoek laat zien dat 85% van de Nederlanders het over het algemeen goed vindt dat er openlijk gesproken wordt over abortus als oplossing voor een ongewenste zwangerschap. Jongeren blijken in het algemeen minder vaak voorstander van abortus te zijn dan ouderen. Zij blijken vaker (nog) geen oordeel te hebben. Dit duidt er niet op dat jongeren daarmee tegenstander van abortus zijn. Nog steeds is het merendeel van de jongeren een voorstander van de mogelijkheid voor een onbedoeld zwangere vrouw om abortus te laten plegen, namelijk 66%. De algemene publieke opinie is bovendien positief over de mogelijkheden van abortus. Uit het onderzoek Staat van Nederland van het SCP uit 2017 blijkt dat de steun voor abortus is toegenomen; 74% van de Nederlanders vindt dat als een vrouw dat wenst, het voor haar mogelijk moet zijn om een abortus uit te laten voeren, tegenover 60% in 1992.

Vraag 3, 5 en 6

Deelt u de mening dat het taboe rondom abortus ervoor kan zorgen dat vrouwen minder keuzevrijheid ervaren en niet op zoek gaan naar hulp bij hun verwerking van een abortus?

Deelt u de zorg dat het maken van een vrije weloverwogen keuze bij een ongewenste zwangerschap kan worden bemoeilijkt door de negativiteit waar abortus mee wordt omringd? Zo ja, wat wil u hieraan doen? Zo nee, waarom niet?

Kunt u aangeven of er op dit moment initiatieven lopen om het groeiende taboe rondom abortus tegen te gaan? Ziet u kansen om bij deze initiatieven aan te sluiten? Zo nee, bent u bereid om zelf actie te ondernemen?

Antwoord 3, 5 en 6

Niet alle onderzoeken wijzen in de richting van een toenemend taboe op abortus. Ook al zijn de cijfers hierover niet eenduidig, het valt niet te ontkennen dat een deel van de mensen een taboe rond abortus ervaart. Uit onderzoeken gedaan onder jonge vrouwen³, lijkt inderdaad naar voren te komen dat onder meisjes tussen de 12 en 25 jaar oud sprake lijkt te zijn van een taboe op abortus. Twee derde van de meisjes met een abortuservaring staat achter haar keuze, maar 59% geeft aan dat ze er niet makkelijk over praten. En bijna de helft van de meisjes met een abortuservaring schaamt zich hiervoor. Een dergelijk taboe kan ertoe leiden dat meisjes die een zwangerschapsafbreking hebben ondergaan, zwijgen over hun ervaring, hetgeen een belemmering vormt bij het verwerken van de zwangerschapsafbreking.

Er zijn geen cijfers bekend over een eventueel taboe onder vrouwen van 25 jaar en ouder. De meeste zwangerschapsafbrekingen vinden plaats bij vrouwen tussen de 25 en 30 jaar.

Dit neemt echter niet weg dat onder meisjes tussen 12 en 25 jaar oud inderdaad sprake lijkt te zijn van een taboe op abortus. Het FIOM heeft hiertoe de campagne «Praat over abortus! Doorbreek het taboe» ontwikkeld. Hiermee wordt getracht het taboe op abortus te doorbreken zodat iedere onbedoeld zwangere tiener of vrouw in vrijheid een weloverwogen keuze kan maken.

Ik acht het van belang dat iedere (jonge) onbedoeld zwangere vrouw (en haar partner) – indien nodig – goed ondersteund kan worden bij het maken van een goed afgewogen beslissing. Ook voor het voorkomen van (psychische) problemen en spijt op de lange termijn. Keuzebegeleiding kan hierin ondersteuning bieden, zowel voor een abortus als daarna. Dit is in de Nederlandse abortuspraktijk al goed mogelijk.

In het kader van het programma «Preventie van en ondersteuning bij onbedoelde (tiener) zwangerschappen» is de Staatssecretaris op dit moment met partijen in gesprek om te bezien hoe keuzehulpgesprekken toekomstbestendig blijven en verder geprofessionaliseerd worden. Hij zal uw Kamer daarover binnen afzienbare tijd verder informeren.

³ Onderzoek Rutgers «In één klap volwassen! Over tienerzwangerschap» (2016) & Onderzoek door Rutgers en Soa Aids Nederland in samenwerking met GGD-en «Seks onder je 25e» (2017)

Vraag 4

Kunt u aangeven of het klopt dat er niet mag worden geadverteerd op YouTube en Google wanneer het woord «abortus» in een advertentie voorkomt?⁴

Antwoord 4

Van belang is om een onderscheid te maken tussen Google AdWords, de tool waarmee advertenties weergegeven kunnen worden op Google.nl, en het Google Display Network, de tool waarmee mensen bereikt kunnen worden terwijl ze op websites browsen, een YouTube-video bekijken, hun Gmail-account checken of mobiele apparaten en apps gebruiken.

Volgens het advertentiebeleid van Google met betrekking tot gezondheidszorg en geneesmiddelen, is het in Nederland toegestaan om te adverteren met betrekking tot abortus. Advertenties worden weergegeven in het zoeknetwerk (Google AdWords). Deze advertenties krijgen van Google de status *Goedgekeurd*, wat betekent dat ze alleen worden weergegeven in landen waar dat is toegestaan.

Advertenties met betrekking tot abortus worden echter niet weergegeven in het Google Display Network, ook niet als ze de status «*Goedgekeurd*» hebben. Het beleid van Google is dat adverteerders «gevoelige interessecategorieën» niet mogen gebruiken voor gepersonaliseerd adverteren middels het Google Display Network. Een van die gevoelige categorieën is gezondheid, waar ook abortus onder valt.

Het advertentiebeleid geldt mede voor YouTube.

⁴ <https://fiom.nl/producten-en-diensten/campagnes/praat-over-abortus>